

Na temelju članka 33. stavak 1. točka 21. Statuta Grada Subotice („Službeni list Grada Subotice“, br. 27/19 – prečišćeni tekst) i članka 41. stavak 1. Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti („Službeni glasnik RS“ br. 36/09, 30/10-dr. Zakon, 88/10, 38/15, 113/17 i 113/17-dr. zakon), Skupština Grada Subotice, na.....sjednici održanoj dana.....godine, donijela je

ODLUKU
o usvajanju Lokalnog akcijskog plana zapošljavanja za 2021.g. za Grad Suboticu

Članak 1.

Usvaja se Lokalni akcijski plan zapošljavanja za 2021.g za Grad Suboticu, koji je u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Grada Subotice“.

O b r a z l o ž e n j e
uz prijedlog prijedloga Odluke o usvajanju Lokalnog akcijskog plana zapošljavanja za 2021.g. za Grad Suboticu

Pravni temelj: Članak 33. stavak 1. točka 21. Statuta Grada Subotice („Službeni list Grada Subotice“, br. 27/19 – prečišćeni tekst) i članak 41. stavak 1. Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti („Službeni glasnik RS“ br. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 i 113/17-dr. zakon),

Razlozi za donošenje:

Lokalni akcijski plan zapošljavanja za 2021. godinu predstavlja osnovni instrument provedbe aktivne politike zapošljavanja na lokalnoj razini u 2021. godini, kojim se definiraju ciljevi i prioriteti politike zapošljavanja na razini grada i utvrđuju programi i mjere koje će se realizirati, kako bi se dostigli postavljeni ciljevi i omogućilo održivo povećanje zaposlenosti.

Na temelju navedenog predlaže se donošenje Odluke kako je dano u materijalu.

Izvršitelj: Skupština Grada Subotice i Gradska uprava Grada Subotice.

Izvori sredstava potrebnih za realizaciju: Za realizaciju ove Odluke osigurana su sredstva u proračunu Grada Subotice.

Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
Grad Subotica
Skupština Grada Subotice
Vijeće za zapošljavanje Grada Subotice
Broj: I – 06 – 35 /2021-3
Datum: 26.04.2021.god.
S u b o t i c a

IZVADAK IZ ZAPISNIKA

s 2. sjednice Vijeće za zapošljavanje Grada Subotice, održane dana 21. travnja 2021. godine, s početkom u 10,00 sati u Plavoj dvorani Gradske kuće.

2. točka dnevnog reda: Razmatranje nacrtu Lokalnog akcijskog plana zapošljavanja za 2021. godinu.

Nepotrebno izostavljeno .....

Nakon rasprave Vijeće je jednoglasno donijelo sljedeći:

ZAKLJUČAK

Daje se pozitivno mišljenje na Lokalni akcijski plan zapošljavanja za 2021. godinu.

Nepotrebno izostavljeno .....

Za točnost:
Slađana Paroški

Predsjednik Vijeća:
Saša Gravorac, v.r.

LOKALNI AKCIJSKI PLAN ZAPOŠLJAVANJA za 2021. GODINU

GRAD SUBOTICA

Суботица
Szabadka
Subotica

Travanj, 2021. godine

SADRŽAJ

Popis akronima _____	3
Uvod _____	4
Situacijska i ekonomska analiza _____	5
Stanje i tokovi na lokalnom tržištu rada _____	8
Prioriteti politike zapošljavanja _____	16
Mapiranje zainteresiranih strana u procesu izrade lokalnog akcijskog plana zapošljavanja _____	17
SWOT analiza _____	19
Mjere aktivne politike zapošljavanja u 2021. godini _____	20

POPIS AKRONIMA

LS -		Lokalna samouprava
LVZ	-	Lokalno vijeće za zapošljavanje
MSP	-	Mala i srednja poduzeća
APV	-	Autonomna pokrajina Vojvodina
RS	-	Republika Srbija
OSI	-	Osobe s invaliditetom
NVO/OCD	-	Organizacija civilnog društva
UZM	-	Ured za mlade
NAPZ	-	Nacionalni akcijski plan zapošljavanja
ECR	-	Edukativni centar Roma
RRA	-	Regionalna razvojna agencija

Sukladno Zakonu o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 38/15 i 113/17 - dr. zakon) Lokalni akcijski plan zapošljavanja, predstavlja osnovni instrument provedbe aktivne politike zapošljavanja na godišnjoj razini na području Grada Subotice.

Lokalni akcijski plan zapošljavanja usuglašen je s postojećim nacionalnim dokumentom zapošljavanja – Akcijski plan za razdoblje od 2021. do 2023. godine za provedbu Strategije zapošljavanja u Republici Srbiji za razdoblje od 2021. do 2026. godine (u daljnjem tekstu Akcijski plan), Službeni glasnik RS”, broj 30/21. Akcijski plan predstavlja operacionalizaciju Strategije zapošljavanja u Republici Srbiji za razdoblje od 2021. do 2026. godine („Službeni glasnik RS”, broj 18/21), a u izradi ovog dokumenta i definiranju ciljeva i prioriteta politike zapošljavanja sudjelovali su socijalni partneri, relevantne institucije i ostale zainteresirane strane.

Nakon uspješne realizacije Lokalnog akcijskog plana za 2019. godinu putem kojeg je zaposleno 117 osoba (58 osoba u okviru subvencije poslodavcima za zapošljavanje teže zapošljivih kategorija osoba, 24 osobe u okviru subvencija za samozapošljavanje i putem javnih radova – tehnička potpora 35 osoba), Vijeće za zapošljavanje Grada Subotice dalo je inicijativu stručnim službama za izradu Lokalnog akcijskog plana zapošljavanja za 2021. godinu. Tijekom 2020. godine uslijed pandemije virusa KOVID 19 nisu realizirane mjere aktivne politike zapošljavanja.

Polazeći od općeg cilja Strategije zapošljavanja u Republici Srbiji za razdoblje od 2021. do 2026. godine) je uspostava stabilnog i održivog rasta zaposlenosti utemeljene na znanju i dostojanstvenom radu, dok su kao posebni ciljevi utvrđeni:

- 1) Ostvareni rast kvalitetne zaposlenosti kroz međusektorske mjere usmjerene na poboljšanje ponude rada i tražnje za radom;
- 2) Poboljšanje položaja nezaposlenih osoba na tržištu rada;
- 3) Poboljšani institucionalni okvir za politiku zapošljavanja.

Lokalni akcijski plan zapošljavanja za 2021. godinu osigurava usuglašenost sa sektorskim politikama i tekućim reformskim procesima od važnosti i utjecaja na područje politike zapošljavanja. Lokalni akcijski plan zapošljavanja za grad Suboticu za 2021. godinu (u daljnjem tekstu: LAPZ 2021) predstavlja osnovni instrument provedbe aktivne politike zapošljavanja na lokalnoj razini u 2021. godini, definira ciljeve i prioritete politike zapošljavanja na lokalnoj razini i utvrđuje programe i mjere koje će se realizirati kako bi se dostigli postavljeni ciljevi i omogućilo održivo povećanje zaposlenosti.

LAPZ 2021 sadrži sve elemente predviđene člankom 39. Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti:

- makroekonomski okvir za stvaranje i primjenu politike zapošljavanja,
- stanje i tokove na tržištu rada za narednu godinu,
- ciljeve i prioritete politike zapošljavanja,
- programe i mjere aktivne politike zapošljavanja za narednu godinu, s odgovornostima za njihovu provedbu i potrebnim sredstvima,
- financijski okvir za politiku zapošljavanja i izvore financiranja,
- nositelje poslova realizacije LAPZ - a,
- kategorije teže zapošljivih osoba koje imaju prioritet u uključivanju u mjere aktivne politike zapošljavanja,

- indikatore uspješnosti realizacije programa i mjera i
- druge elemente.

U definiranje i izradu lokalnog akcijskog plana zapošljavanja za Suboticu za 2021. godinu bili su uključeni socijalni partneri, predstavnici relevantnih institucija i drugi lokalni akteri zapošljavanja, s ciljem svestranog sagledavanja problematike zapošljavanja i stvaranja mogućnosti za kvalitetniju realizaciju planiranih programa i mjera zapošljavanja na lokalnoj razini.

SITUACIJSKA I EKONOMSKA ANALIZA

Zemljopisni položaj

Grad Subotica nalazi se u blizini državne granice Republike Srbije i Republike Mađarske na 46° 05' 55'' sjeverne geografske širine i 19° 39' 47'' istočne geografske dužine. Kao najsjeverniji grad države i drugi po veličini grad u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini, Grad Subotica nalazi se u Sjevernobačkom okrugu i zahvaća površinu od 1.007 kvadratnih kilometara. Prosječna nadmorska visina Subotice je 114 m, 40 m iznad razine Tise kod Kanjiže i 32 m iznad razine Dunava kod Baje (Mađarska). Grad Subotica graniči s četiri jedinice lokalne samouprave i to s: Gradom Somborom, Općinom Bačka Topola, Općinom Senta i Općinom Kanjiža.

Kroz teritorij grada, prolazi tranzitna paneuropska cesta E-75, preko koje je Subotica povezana s Mađarskom na sjeveru i preko Beograda s Južnom Europom na jugu. U samom gradskom naselju Subotica, križaju se magistralni pravci prema Novom Sadu, Somboru, Horgošu i Senti. U blizini grada nalazi se veliki broj graničnih prijelaza od kojih su Horgoš i Kelebija najfrekventniji.

Središte grada i okruga je gradsko naselje Subotica. Pored gradskog naselja Subotice, grad obuhvaća i sljedeća naselja: Bajmak, Kraljev Brig, Bačko Dušanovo, Bikovo, Višnjevac, Gornji Tavankut, Donji Tavankut, Đurđin, Kelebija, Mirgeš, Mala Bosna, Mišićevo, Novi Žednik, Palić, Stari Žednik, Hajdukovo, Čantavir i Šupljak.

Na temelju podataka iz popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Grad Subotica je imao 141.554 stanovnika. Uslijed negativnog prirodnog priraštaja i sve učestalijih migracija stanovništva, broj stanovnika je u konstantnom opadanju. Na temelju procjena Republičkog zavoda za statistiku, procijenjeni broj stanovnika Grada Subotice na dan 30.06.2017. godine iznosio je 137.753 stanovnika.¹ Kretanje ukupnog broja stanovništva općine Subotica do 1981. godine bilježi tendenciju rasta, a od 1981. godine do posljednjeg popisa 2011. godine uočena je negativna tendencija.

Razvoj stanovništva Subotice karakteriziraju tri globalna demografska procesa:

- (1) ukupna depopulacija (pad broja stanovnika);
- (2) prirodna depopulacija (broj umrlih stanovnika premašuje broj živorođene djece) i
- (3) demografsko starenje.

Tijekom 90 - tih godina došlo je do brojnih društveno - ekonomskih i političkih promjena koji su utjecale na kretanje broja stanovnika. Najveći utjecaj na demografske promjene imala su velika migracijska kretanja koja su pridonijela priljevu izbjeglih i raseljenih osoba u Suboticu, s jedne strane, dok je ekonomska i politička nestabilnost pridonijela povećanom odlasku u inozemstvo, s druge strane. Složena bilanca ovih kretanja samo je jedna komponenta ukupne dinamike, a skupa s

¹ Izvor: Republički zavod za statistiku – <http://publikacije.stat.gov.rs/G2018/Pdf/G201813045.pdf> , općine i regije u Republici Srbiji, 2018, str. 19.

prirodnim kretanjem koje karakterizira nastavak biološke depopulacije, te urušavanje cjelokupnog gospodarstva i loše provedeni procesi privatizacije, doveli su do smanjenja broja stanovnika.

Industrija Subotice je kroz svoj dosadašnji razvitak bila više nego raznovrsna. Pored prehrambene industrije u raznim svojim podsektorima, intenzivno su se razvijali elektro - metalni kompleks, kemijska industrija, industrija tekstila, proizvodnja obuće, čarapa, tiskare i građevinarstvo. Ove bi se industrije i u narednom razdoblju trebale intenzivno razvijati, jer raspolažu potrebnim resursima (kapaciteti, znanje i iskustvo, potrebna radna snaga, siroviniski temelj ili raspoložive komponente, tržište).

Poljoprivreda predstavlja djelatnost od posebne važnosti za razvitak grada Subotice, budući da postoje iznimni prirodni i intelektualni resurs za njezin razvitak.

Kada je riječ o malim i srednjim poduzećima, ona su koncentrirana uglavnom u području trgovine i usluga, a kada je riječ o prerađivačkoj industriji, ima ih u području prehrambene industrije, prerađe plastike, tekstilne industrije. Promatrajući strukturu gospodarstva grada prema djelatnostima, zaključuje se da najveći broj gospodarskih društava i poduzetnika djeluje u okviru sljedećih sektora: trgovina na veliko i trgovina na malo; popravak motornih vozila i motocikala. MSP koja su svoje poslovanje započeli u krugu svojih kućanstava, danas se susreću s problemom nedostatka prostora za širenje poslovanja, budući da je prostor ograničen ili čak obavljanje djelatnosti stvara buku i drugu smetnju u odnosu na stambeno okruženje.

Tablica 1. Rekapitulacija podataka o radnoj snazi glede kretanja na tržištu rada za Grad Suboticu na dan 31. prosinca 2020. godine.²

Stanje na dan 31. prosinca 2020. godine	Ukupno	Žene
Broj aktivno nezaposlenih osoba	4.178	2.105
Broj privremeno nesposobnih ili nespremnh za rad	331	255
Broj nezaposlenih osoba – stranac ili osoba bez državljanstva	14	7

Analizirajući tablicu broj 1 možemo zaključiti da je broj aktivno nezaposlenih osoba na dan 31. prosinca 2020. godine na području Grada Subotice 4.178, od čega žene čine 2.105 osoba ili 50,38%. Broj privremeno nesposobnih ili osoba nespremnh za rad kreće se na razini od 331 osoba od čega žene čine 255 osoba (77,04%).

U cilju učinkovitijeg rješavanja problema ekonomske stagnacije i smanjenje stope nezaposlenosti, Grad Subotica prepoznao je uspješnu formulu i početkom 2010. godine pokrenuo aktivnosti u cilju privlačenja domaćih i inozemnih investicija. Pored otvaranja novih radnih mjesta, realizacijom investicija stječu se brojni preduvjeti priljeva sredstava u proračun Grada naplatom poreza na zarade, poreza na imovinu, te naknade za ekologiju. Treba imati na umu činjenicu da će pojedina javna i javno komunalna poduzeća dugoročno naplaćivati energente i pružati usluge investitorima, investitori imaju tendenciju angažiranja lokalnih projektantskih i građevinskih operativa, kao i angažiranje manjih lokalnih poduzeća i poduzeća za potrebe funkcioniranja i poslovanja. Realizacijom investicija dolazi do povećanja izvoza, kao i uvođenje i ovladavanje novim tehnologijama i procedurama .

U okviru gospodarske zone "Mali Bajmak" danas posluju sljedeća poduzeća: "Flender", "Continental", "Norma grupa", "Calzedonia", "Boysen", "Ametek", "Caminada", "BB senzor" i

² Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u Sjevernobačkom okrugu., Subotica, prosinac 2020. godine

"Swarovski", a broj zaposlenih u poduzećima koja posluju u režimu slobodne zone "Mali Bajmak" iznosi oko 6.300 osoba.

Kao rezultat učinkovitog djelovanja Grada Subotice u smjeru privlačenja stranih investicija potpisan je memorandum o suradnji s njemačkom kompanijom „Boysen“ koja se bavi proizvodnjom ispušnih sustava za automobilsku industriju, a proizvodni objekt površine od oko 35.000 m² na lokaciji Gospodarske zone „Mali Bajmak“ izgrađen je i očekuje se da će tijekom ove godine poduzeće početi s radom. Investitor planira u razdoblju od 5 godina zaposliti približno 500 radnika. Realizacijom svih planiranih aktivnosti i projekata, lokacija Gospodarske zone „Mali Bajmak“ zadržat će visoki stupanj atraktivnosti za postojeće nazočne investitore, s jedne strane, odnosno povećavat će svoju atraktivnost za nove investitore, s druge strane.

Turističko gospodarstvo grada treba pridonijeti boljem i većem ekonomskom razvitku Grada Subotice, pri čemu se izgradnjom turističkih kapaciteta, prije svega na području Palića stvaraju preduvjeti za ubrzani turistički razvitak i napredak Palića. Neovisno o identificiranim poteškoćama, grad Subotica, sa svojom turističkom destinacijom Palić, zauzela je važno mjesto u Strategiji razvitka turizma Republike Srbije, Nacionalnom investicijskom planu turizma Republike Srbije i Programu gospodarskog razvitka AP Vojvodine³.

Na području Subotice konstantno se podiže kvaliteta turističke ponude i unaprjeđuju turistički potencijali koji se temelje na etnografskoj baštini, npr. revitaliziraju se napušteni salaši, obnavljaju se vinogradi, čarde, izgrađuju novi turistički kapaciteti, što svakako doprinosi povećanju zaposlenosti u ovoj oblasti.

Kao prekretnica u daljnjem razvitku i unaprjeđenju Palića kao turističke destinacije, ostat će zabilježena 2018. godina, budući da su osigurana sredstva s sva tri razine vlasti za projekt izgradnje suvremenog aqua parka, spa i wellness centra na Paliću i da je sama realizacija projekta na izgradnji prve faze započeta prosinca 2018. godine. Projekt vrijedan milijardu dinara, zauzima prostor na čestici površine 4,4 hektara. Također, u 2019. godini osigurana su sredstva i realiziran je projekt sanacije dijela mola na Muškom štrandu u dvije odvojene faze, kao nastavak radova na Ljetnoj pozornici i završetak radova na istočnom krilu Velike terase.

STANJE I TOKOVI NA LOKALNOM TRŽIŠTU RADA

U cilju učinkovitijeg planiranja aktivne politike zapošljavanja Grada Subotice u nastavku ćemo prikazati osnovne tokove na lokalnom tržištu grada koji služe kao polazna točka u kreiranju mjera aktivne politike zapošljavanja na području Grada Subotice u 2021. godini.

Nezaposlenost

Siječnja 2021. godine na području Sjeverno bačkog upravnog okruga registrirano je 8.018 osoba koja traže zaposlenje, od čega su 4.268 žene. Ukupan broj aktivnih nezaposlenih osoba je 7.336, od

³ Turizam predstavlja ogromni potencijal što je potvrđeno i u Strategiji razvoja turizma Republike Srbije koji Suboticu i Palić stavlja u prva 4 prioriteta.

čega je 3.773 nezaposlenih žena. Na području Grada Subotice na dan 31. prosinca 2020. godine identificirano je 4.178 aktivnih nezaposlenih osoba.

Tablica broj 2. Broj i spolna struktura nezaposlenih u Subotici, po godinama.⁴

Grad Subotica	Prosinac 2018	Prosinac 2019	Prosinac 2020
Nezaposleni-ukupno	4.700	4.452	4.178
Nezaposleni-žene	2.253	2.193	2.105
Nezaposleni-žene %	47,94	49,26	50,38

Promatrajući vremensko razdoblje za protekle tri godine, može se zaključiti da je u gradu izražen trend pada broja nezaposlenih osoba. Također, može se zaključiti da je u Subotici došlo do pada broja nezaposlenih osoba prosinca mjeseca 2020. godine u odnosu na prosinac 2019. godine za 274 osoba, što je iznimno povoljno i pokazatelj kvalitetnih trendova na tržištu rada posebice kada se uzme u obzir činjenica da su u tijekom 2020. godine bile izražene posljedice pandemije virusa KOVIDA 19.

Tablica 3. Pregled broja nezaposlenih osoba po stupnju stručne spreme u siječnju 2020. godine

AKTIVNE NEZAPOSLENE OSOBE PREMA STUPNJU STRUČNE SPREME		Broj Nezaposlenih	Žene	Udio stupnja stručne spreme u ukupnom broju nezaposlenih
Stupanj stručne spreme	I.	2.010	939	48,11%
Stupanj stručne spreme	II.	130	57	3,11%
Stupanj stručne spreme	III.	590	275	14,12%
Stupanj stručne spreme	IV.	888	503	21,25%
Stupanj stručne spreme	V.	13	1	0,31%
Stupanj stručne spreme	VI.-1	105	55	2,51%
Stupanj stručne spreme	VI.-2	83	59	1,99%
Stupanj stručne spreme	VII.-1	351	212	8,40%
Stupanj stručne spreme	VII.-2	5	4	0,12%
Stupanj stručne spreme	VIII.	3	0	0,08%
Ukupno		4.178	2.105	100%

Tablica broj 3 pokazuje kretanje broja nezaposlenih osoba prema stupnju stručne spreme. Jasno se uočava da je najveći broj nezaposlenih osoba s prvim stupnjem stručne spreme i obuhvaća 2.010 osoba ili 48,11%. Najmanji broj nezaposlenih je s osmim stupnjem stručne spreme i iznosi 3 osobe ili 0,08%. Veći udio nezaposlenih osoba je s četvrtim stupnjem stručne spreme i iznosi 888 osoba ili 21,25%.

Tablica 4. Pregled broja nezaposlenih osoba po godinama starosti na dan 31. prosinca 2020. godine⁵

AKTIVNE NEZAPOSLENAE	Broj	Žene	Postotak
----------------------	------	------	----------

⁴ Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u Sjevernojbačkom okrugu, Subotica, prosinac 2020. godine

⁵ Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u Sjevernobačkom okrugu, Subotica, prosinac 2020. godine.

OSOBE PREMA GODINAMA STAROSTI	Nezaposlenih		sudjelovanja u ukupnom broju nezaposlenih osoba
15 do 19 godine	226	97	5,42%
20 do 24 godine	318	176	7,61%
25 do 29 godine	388	217	9,29%
30 do 34 godine	370	216	8,86%
35 do 39 godine	408	251	9,76%
40 do 44 godine	423	233	10,12%
45 do 49 godine	410	233	9,81%
50 do 54 godine	476	228	11,39%
55 do 59 godine	589	265	14,10%
60 do 64 godine	570	189	13,64%
Ukupno	4.178	2.105	100,00%

Prethodna tablica ukazuje nam da je najveći broj nezaposlenih osoba stara od 55 do 59 godina i iznosi 589 osoba ili 14,10%, dok je također veliki broj osoba od 60 do 64 godine starosti i iznosi 570 osoba ili 13,64%. Najmanji je broj osoba od 15 do 19 godina starosti i iznosi 226 osoba ili 5,42%.

U tablici broj 5 prikazano je kretanje broja nezaposlenih osoba po duljini čekanja na zaposlenje sa stanjem na dan 31. prosinca 2020. godine:

Tablica 5. Pregled broja nezaposlenih osoba po duljini čekanja na zaposlenje na dan 31. prosinca 2020. godine⁶

AKTIVNE NEZAPOSLENE OSOBE PREMA TRAJANJU NEZAPOSLENOSTI	Broj Nezaposlenih	Žene	Postotak udjela u ukupnom broju nezaposlenih osoba
do 3 mjeseca	746	395	17,85%
od 3 do 6 mjeseci	466	239	11,15%
od 6 do 9 mjeseci	304	166	7,28%
od 9 do 12 mjeseci	203	102	4,86%
od 1 do 2 godine	661	347	15,82%
od 2 do 3 godine	330	186	7,90%
od 3 do 5 godina	482	226	11,54%
od 5 do 8 godina	438	199	10,48%
od 8 do 10 godina	256	119	6,13%
preko 10 godina	292	126	6,99%
Ukupno	4.178	2.105	100,00%

Tablica broj 5 pokazuje broj nezaposlenih osoba prema duljini čekanja na zaposlenje. Najveći broj nezaposlenih osoba su one koje na zaposlenje čekaju do 3 mjeseca i njihov broj se kreće na razini od 746 osoba (17,85%), kao i broj osoba koje na zaposlenje čekaju od 1 do 2 godine iznosi 661 osoba (15,82%).

⁶ Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u Sjeverno bačkom okrugu, Subotica, prosinac 2020. godine.

Prigodom analize ovog pokazatelja posebno želimo naglasiti i prosječnu starost nezaposlenih osoba koja se kreće na razini od 42,84 godine, a za žene prosječna starost iznosi 41,27 godina. Prosječna duljina traženja posla na razini Grada Subotice iznosi 39,83 mjeseca, dok za žene iznosi 36,49 mjeseca.

Veliki, ali numerički teško mjerljiv pokazatelj promjene u strukturi radno aktivnog stanovništva, koji utječe i na zaposlenost odnosno nezaposlenost, je odljev mladih visokoobrazovanih stručnih kadrova. U tom smislu su potrebne kompleksne i cjelokupne društveno ekonomske mjere koje će podržati rad sa studentima i učenicima završnih godina u podizanju njihovih znanja i sposobnosti za poduzetništvo i stvaranje preduvjeta za poticaj njihovog adekvatnog zapošljavanja, a svako jedan od mehanizama jesu i mjere aktivne politike zapošljavanja.

Poseban naglasak treba staviti na jačanje menadžerskih sposobnosti osoba koja se samozapošljavaju, te na poticanje visoko obrazovanih osoba na samozapošljavanje, jer njihovo pokretanje biznisa nosi sa sobom potencijal povećanog zapošljavanja svih ostalih kategorija nezaposlenih. U konkurenciji s globalnim tržištem uspješno se mogu nositi samo ona poduzeća koji raspolažu potrebnim znanjem i menadžerskim vještinama.

Osobe koje se teže zapošljavaju na tržištu rada

Ranjivost određenih kategorija na tržištu rada dovodi do toga da te kategorije - grupacije dobivaju status teže zapošljiva osoba. Radi toga govorit ćemo ujedno i o ranjivosti i o težem zapošljavanju i integriranju na tržište rada određenih kategorija radno sposobnog stanovništva.

Ranjivost određenih kategorija može biti rezultat utjecaja osobnih, ekonomskih i/ili socijalnih čimbenika, što ih stavlja u nepovoljan položaj i negativno utječe na život određene grupacije. Čimbenici poput starosne dobi, stupnja obrazovanja, invaliditet, spol, etničko porijeklo, socijalni položaj i dr. mogu predstavljati prepreku u ostvarivanju principa jednakih mogućnosti i dostupnosti usluga na tržištu rada.

Zakon o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti propisuje da je teže zapošljiv nezaposleni koji radi zdravstvenog stanja, nedovoljnog ili neodgovarajućeg obrazovanja, socio - demografskih značajki, regionalne ili profesionalne neusuglašenosti ponude i potražnje na tržištu rada, ili drugih objektivnih okolnosti teže nalazi zaposlenje.

Indikatori teže zapošljivosti koji se uzimaju u obzir su: stopa nezaposlenosti, stopa zaposlenosti, indikatori koji se odnose na kvalitetu zapošljavanja, stupanj zapošljavanja ranjivih kategorija i udio dugoročno nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih i dr. To znači da se osobe koje pripadaju ovim kategorijama mogu suočiti s dodatnim poteškoćama prigodom ulasku na tržište rada i da im može biti nužna potpora za uključivanje na tržište rada i pronalaska adekvatnog zaposlenja.

Strategija zapošljavanja u Republici Srbiji za razdoblje od 2021. do 2026. godine utvrđuje posebno osjetljive kategorije na tržištu rada koje trebaju biti primarni korisnici mjera aktivne politike zapošljavanja. Prema ovoj Strategiji teže zapošljive osobe, sukladno Zakonu o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti, su nezaposlene osobe koje zbog zdravstvenog stanja, nedovoljnog ili neodgovarajućeg obrazovanja, sociodemografskih značajki, regionalne ili profesionalne neusuglašenosti ponude i tražnje na tržištu rada, ili radi drugih objektivnih okolnosti teže nalaze posao. Posebno su ugrožene osobe koje se istodobno suočavaju s više čimbenika ranjivosti/otežane zapošljivosti. U tu kategoriju spadaju: Romi, osobe s invaliditetom, žene, mladi (15 - 30 godine starosti), starija lica (od 50 do 64 godine života), dugoročno nezaposleni, (lica su

tražiocima zaposlenja duže od 12 mjeseci, a posebno su naglašeni oni koji traže posao dulje od 18 mjeseci).

U 2021. godini status teže zapošljivih osoba, a sukladno procjeni zapošljivosti, koja će imati prioritet prigodom uključivanju u mjere aktivne politike zapošljavanja su: mladi do 30 godina života, žene, stariji od 50 godina, osobe bez kvalifikacija i niskokvalificirani, osobe s invaliditetom, Romi, radno sposobni korisnici novčane socijalne pomoći, dugotrajni nezaposleni (na evidenciji dulje od 12 mjeseci, a osobito nezaposlene osobe koje traže posao dulje od 18 mjeseci), mladi u domskom smještaju, mladi u udomiteljskim obiteljima, mladi u starateljskim obiteljima i žrtve obiteljskog nasilja.

Kategorija mladih u domskom smještaju, udomiteljskim i starateljskim obiteljima podrazumijeva mlade do 30 godina starosti koji su imali ili imaju status mladih u domskom smještaju, udomiteljskim i starateljskim obiteljima. Također, u programe i mjere aktivne politike zapošljavanja potrebno je uključivati i ostala teže zapošljive osobe iz posebno osjetljivih kategorija nezaposlenih poput: žena (posebice žene žrtve trgovine ljudima), ruralno stanovništvo, izbjegle i raseljene osobe, povratnici prema sporazumu o readmisiji, samohrani roditelji, supružnici iz obitelji u kojoj su oba supružnika nezaposlena, roditelji djece ometene u razvoju, bivši izvršitelji krivičnih djela i sl. na način kojim se omogućava njihova integracija na tržište rada.

Žene na lokalnom tržištu rada

Prema rezultatima popisa stanovnika iz 2011. godine na području grada Subotice živjelo je 141.554 stanovnika. U ukupnom broju stanovnika, broj žena iznosio je 73.514 u odnosu na broj muškaraca koji je 68.040. Veliki broj radno sposobnih žena radi u zoni takozvane „sive“ ekonomije, na povremenim poslovima, na zamjeni, kao radnice kod kuće, kao neplaćene ili manje plaćene od muškaraca i time njihova društvena isključenost biva složenija.

Opći indikatori nepovoljnog položaja žena su:

- ekonomska ovisnost,
- nezaposlenost i problem zaštite prava zaposlenih,
- rodni stereotipi u društvu, na poslu i snažan socijalni pritisak,
- besplatan rad/privređivanje žena na selu, i u prigradskim naseljima sa značajkama ruralnog područja
- loša koordinacija između različitih institucija i organizacija,
- ne provođenje Zakona o rodnoj ravnopravnosti i Konvencije o pravima žena
- problemi u usuglašavanju privatnih i profesionalnih uloga žena,
- nedovoljna educiranost žena u svezi vlastitih prava.

Od ukupnog broja nezaposlenih osoba na području grada Subotice na dan 31. prosinca 2020. godine koji je iznosio 4.178 osoba, broj nezaposlenih žena bio je na razini od 2.105 žena, ili 50,38% žene sudjeluju u ukupnom broju nezaposlenih osoba.

Tablica 6. Pregled nezaposlenih žena po stupnju stručne spreme na dan 31. prosinca 2020. godine⁷

⁷ Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u Sjevernobačkom okrugu, Subotica, prosinac 2020. godine.

Ciljna grupa: Žene	Subotica	
	Ukupno	%
Ukupno	2.105	50,38%
I. stupanj stručne spreme	939	44,61%
II . stupanj stručne spreme	57	2,71%
III. stupanj stručne spreme	275	13,06%
IV. stupanj stručne spreme	503	23,90%
V. stupanj stručne spreme	1	0,05%
VI.-1 stupanj stručne spreme	55	2,61%
VI.-2 stupanj stručne spreme	59	2,80%
VII.-1 stupanj stručne spreme	212	10,07%
VII.-2 stupanj stručne spreme	4	0,19%
VIII. stupanj stručne spreme	0	0,00%

Tablica broj 6 pokazuje nam broj nezaposlenih žena na području Grada Subotice koji je iznosio 2.105 s udjelom u ukupnoj nezaposlenosti od 50,38%. U ukupnom broju nezaposlenih osoba najviše je žena s prvim stupnjem stručne spreme i kreće se na razini od 939 žena ili 44,61% u ukupnom broju nezaposlenih žena. Žene s četvrtim stupnjem stručne spreme također bitno sudjeluju u nezaposlenosti, a njihov broj je 503 žene ili 23,90%. Najmanje je žena sa VII – 2 stupnjem stručne spreme i kreće se na razini od 4 žene (0,19%).

Osobe s invaliditetom na lokalnom tržištu rada

Osobe s invaliditetom svakodnevno se suočavaju s cijelim nizom prepreka kada je riječ o njihovom zapošljavanju, počevši od predrasuda, pa sve do arhitektonskih prepreka i to na svakom koraku. Da bi osobe s invaliditetom mogle zadovoljiti osnovne egzistencijalne potrebe njima se mora omogućiti pravo na rad, te su potrebne minimalne izmjene glede radnog prostora i unaprjeđenja mogućnosti pristupa radnom mjestu. Člankom 24. Zakona o zapošljavanju i profesionalnoj rehabilitaciji osoba s invaliditetom,⁸ nametnuta je obaveza zapošljavanja osoba iz ove populacije za sve poslodavce koji

⁸ "Službeni glasnik RS", broj 36/2009 i 32/2013

imaju više od 20 radnika. Uz pomoć navedenih zakonskih odredbi, određeni broj osoba s invaliditetom uključio se u svet rada, ali to je i nadalje nedovoljno.

Subotica teži postati gradom koji će se u potpunosti prilagoditi osobama s invaliditetom, tako da se posljednjih godina velika pozornost obraća inkluziji, kako bi osobe s invaliditetom postale aktivni članovi zajednice, koji će svojim potencijalom doprinijeti razvitku grada.

Primjeri pozitivne prakse 2014., 2015., 2016., 2017., 2018. i 2019. godine pokazali su da osobe s invaliditetom mogu uspješno raditi i postižu predviđene rezultate, razlike su identificirane u načinu rada i prilagodbi poslovnog prostora.

Međutim, poslodavci su samo posljednji korak u uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada. Cjelokupan proces obrazovanja treba biti prilagođen i osobama s invaliditetom u stjecanju potrebnog znanja i kvalifikacija koje tržište iziskuje.

Tablica 7. Pregled broja nezaposlenih osoba s invaliditetom i njihov % udio u ukupnoj nezaposlenosti u Subotici na dan 31. prosinca 2020. godine⁹

Grad Subotica	Broj nezaposlenih		Broj nezaposlenih OSI		% udio OSI u ukupnoj nezaposlenosti	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
141.554	4.178	2.105	314	131	7,52	3,13

Promatrajući tablicu broj 7 uočavamo da je ukupan broj nezaposlenih na području Grada Subotice 4.178 osoba od toga se udio osoba s invaliditetom kreće na razini od 314 osoba, a broj žena s invaliditetom je 131. U postotcima udio osoba s invaliditetom u ukupnom broju nezaposlenih kreće se na razini od 7,52%, dok je udio žena 3,13%.

Mladi na tržištu rada

Mladima na tržištu rada u Subotici, iako često mogu imati prednost pri zapošljavanju, nedostatak radnog iskustva otežava proces prvog zaposlenja tako da je postotak onih koji prvi put traže posao iznimno visok. Dio populacije mladih nema razvijenu svijest o potrebi samostalnog razvoja karijere. Nedostatak vještina identificiran je u sljedećim područjima: predstavljanje poslodavcima kroz pisanje radnog životopisa, kao i vođenje intervjua s poslodavcem i u okviru toga potrebno je razvijati različite stilove nastupa na intervjuima. S druge strane, mladi su mobilniji i lakše se adaptiraju što kreira preduvjete lakšeg zapošljavanja izvan mjesta boravka, i u sredinama orijentiranim na kadar s visokom stručnom spremom.

Dostignuta razina obrazovanja mladih relevantan je strukturni indikator razine obrazovanja jednog dijela kontingenta radne snage koji u bliskoj budućnosti određuje razvojni potencijal zemlje.

Tablica 8. Pregled broja nezaposlenih mladih (do 30 godina) i njihovo % udio u ukupnoj nezaposlenosti u Subotici na dan 31. prosinca 2020. godine¹⁰

Grad	Broj nezaposlenih	Broj nezaposlenih	% udio mladih
------	-------------------	-------------------	---------------

⁹Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u Sjevernobačkom okrugu, Subotica, prosinac 2020. godine.

¹⁰ Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u Sjevernobačkom okrugu, Subotica, prosinac 2020. godine.

			Mladih (do 30 godina)		(do 30 godina) u ukupnoj nezaposlenosti	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Subotica	4.178	2.105	932	490	22,31%	11,73%

Tablica broj 8 pokazuje nam da ukupan broj nezaposlenih iz kategorije mladih do 30 godina na dan 31. prosinca 2020. godine iznosi 932 osoba ili 22,31% udio u ukupnoj nezaposlenosti na području Grada Subotice, dok broj nezaposlenih žena u kategoriji mladih do 30 godina starosti iznosi 490 žena ili 11,73%.

Tablica 9. Pregled nezaposlenih mladih (do 30 godina) po stupnju stručne spreme u 2019. godini¹¹

Ciljna grupa: Mladi (do 30 godina)	Subotica			
	Ukupno	%	Žene	%
UKUPNO	932	100	490	100
I. stupanj stručne spreme	412	44,21	201	41,02
II. stupanj stručne spreme	13	1,39	6	1,22
III. stupanj stručne spreme	86	9,23	35	7,14
IV. stupanj stručne spreme	223	23,93	118	24,08
V. stupanj stručne spreme	0	0,00	0	0,00
VI.-1 stupanj stručne spreme	1	0,11	0	0,00
VI.-2 stupanj stručne spreme	50	5,36	35	7,15
VII.-1 stupanj stručne spreme	147	15,77	95	19,39
VII.-1 stupanj stručne spreme	0	0,00	0	0,00
VIII. stupanj stručne spreme	0	0,00	0	0,00

Analizirajući tablicu broj 9 koja pokazuje kategoriju nezaposlenih mladih do 30 godina možemo zaključiti da je ukupan broj nezaposlenih u ovoj kategoriji 932, od čega ženska populacija obuhvaća 490 osoba. Najveći udio mladih do 30 godina prema stupnju stručne spreme odnosi se na kategoriju osoba s I. i IV. stupnjem stručne spreme i to 412 osoba (44,21%) i 223 osoba (23,93%). Također, u ovom stupnju stručne spreme je i najveći broj nezaposlenih žena i to 201 žena (41,02%) s I. stupnjem stručne spreme i 118 žena s IV. stupnjem stručne spreme.

Osobe starije od 50 godina života

¹¹ Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u Sjevernobačkom okrugu, Subotica, prosinac 2020. godine.

U starosnoj grupi preko 50 godina života u Subotici ima 1.635 osoba, odnosno 682 žene, što nam pokazuje da od ukupnog broja nezaposlenih osoba na području Grada Subotice od 4.178 osoba stariji od 50 godina sudjeluju s 39,13%, što nam pokazuje da su oni svakako jedna od najugroženiji kategorija. Podaci pokazuju da je većina osoba ove starosne skupine iz zaposlenosti prešla u neaktivnost iz raznih razloga kao što su: gubljenje motivacije za aktivno traženje posla jer se poslodavci uglavnom odlučuju za mlađu radnu snagu, nedovoljno znanje i ujedno smanjena mogućnost zapošljavanja. Iz navedenih razloga udio lica preko 50 godina života u dugoročnoj nezaposlenosti i dalje se nastavlja povećavati. U 2021. godini, naglasak prigodom stvaranja uvjeta za novo zapošljavanje treba dati zapošljavanju starijih od 50 godina starosti kao najugroženijoj grupi nezaposlenih.

Romi na lokalnom tržištu rada

Romska populacija čini grupu najdublje ranjivosti i isključenosti na lokalnom i republičkom tržištu rada. Ukupna zastupljenost Romske nacionalne manjine na evidenciji subotičke Podružnice NSZ je 344 osoba od toga 169 žena. Podatak ne odražava realno stanje, budući da određeni broj Roma ne želi ili ne naglašava svoju nacionalnu pripadnost prigodom prijave na evidenciju NSZ.

Utjecaj tradicionalnog načina života djeluje na opća opažanja o stanju romske zajednice, iznimno mali broj osoba uključen je u aktivno traženje posla, žene romske nacionalnosti su opredijeljene za rađanje i podizanje djece, nedovoljna je upućenost populacije u mogućnosti ostvarivanja prava i obveza kod javnih i državnih institucija, postoje predrasude kod poslodavaca kada je riječ o zapošljavanju i dr. Postoje brojne druge teškoće povezane sa zapošljavanjem i poboljšanjem položaja Roma na lokalnom tržištu rada i one su uvjetovane spletom složenih socijalnih, ekonomskih, političkih i brojnih drugih okolnosti. Najveći broj pripadnika romske nacionalne manjine živi u uvjetima ekstremnog siromaštva i iznimno lošeg standarda, osobito u zdravstveno-higijenskom smislu, često ne posjeduju osobna dokumenta, nemaju zdravstveno i socijalno osiguranje, niskog su obrazovanja. Određeni broj Roma ne poznaje službeni jezik, a mali broj ima završeno osnovno obrazovanje, s vrlo ograničenim mogućnostima stjecanja višeg obrazovanja od osnovnog. Većina je nezaposlena, a zaposleni obavljaju najniže kvalificirane plaćene poslove. Vještine stječu samostalno na nekvalificirani i nespecijalizirani način što doprinosi nekonkurentnom položaju na tržištu rada i ostvarivanju minimalnih zarada. Rome uključujemo u funkcionalno osnovno obrazovanje odraslih preko NSZ.

Tablica 10. Pregled broja nezaposlenih Roma i njihovo % udio u ukupnoj nezaposlenosti u Subotici u 2020. godini¹²

Grad	Broj nezaposlenih		Broj nezaposlenih Roma		% udio Roma u ukupnoj nezaposlenosti	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Subotica	4.178	2.105	344	169	8,23	8,03

Tablica broj 10 pokazuje nam da je broj nezaposlenih Roma na području Grada Subotice u 2020. godini iznosio 344 osoba, od čega su žene činile 169 osoba. Sudjelovanje Roma u ukupnoj nezaposlenosti kreće se na razini od 8,23%, a udio nezaposlenih Roma iz ženske populacije u ukupnoj nezaposlenosti žena na području Grada Subotice iznosi 8,03%.

Tablica 11. Pregled nezaposlenih Roma po stupnju stručne spreme u 2020. godini¹³

¹² Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u Sjevernobačkom okrugu, Subotica, prosinac 2020. godine.

Ciljna grupa: Romi	Grad Subotica			
	Ukupno	%	Žene	%
Ukupno	344	100	169	100
I. stupanj stručne spreme	326	94,78	166	98,23
II. stupanj stručne spreme	3	0,87	1	0,59
III. stupanj stručne spreme	5	1,45	1	0,59
IV. stupanj stručne spreme	9	2,62	1	0,59
VII.-1 stupanj stručne spreme	1	0,28	0	0,00

Polazeći od čimbenika Romske populacije možemo izvesti zaključak da je najveći broj nezaposlenih Roma s prvim stupnjem stručne spreme i kreće se na razini od 326 osoba (94,78%), zatim je najveći broj nezaposlenih Roma s četvrtim stupnjem stručne spreme i kreće se na razini od 9 osoba (2,62%). Broj nezaposlenih žena iz ciljane grupe Romi kreće se na razini od 169 osoba, a najveći broj žena iz ciljane grupe Romi ima prvi stupanj stručne spreme i kreće se na razini od 166 osoba (98,23%).

PRIORITETI POLITIKE ZAPOSŁJAVANJA

Imajući na umu Preporuku Vijeća EU od 15. veljače 2016. godine o integriranju dugoročno nezaposlenih osoba na tržište rada, kao i činjenicu da dugoročna nezaposlenost predstavlja jednu od ključnih prepreka radno - socijalnoj integraciji nezaposlenih osoba i utječe na zastarijevanje znanja, vještina i kompetencija, potrebno je ciljane mjere potpore pružiti nezaposlenim osobama koje posao traže dulje od 12 mjeseci, uz intenziviranje potpore prema osobama koje posao traže dulje od 18 mjeseci.

Uvažavajući smjernice i preporuke europske politike zapošljavanja, pokazatelje stanja i kretanja na tržištu rada Republike Srbije, tekuće reformske procese i dokumente, kao i rezultate prethodno provedenih aktivnosti i nalaze procjena, utvrđeni su prioriteti politike zapošljavanja:

- Poboljšanje uvjeta na tržištu rada i unaprjeđenje institucija tržišta rada;
- Poticanje zapošljavanja i uključivanja teže zapošljivih osoba na tržište rada i potpora regionalnoj i lokalnoj politici zapošljavanja i
- Unaprjeđenje kvalitete radne snage i ulaganje u ljudski kapital.

MAPIRANJE ZAINTERESIRANIH STRANA U PROCESU IZRADE LOKALNOG AKCIJSKOG PLANA ZAPOSŁJAVANJA

Lokalna politika zapošljavanja u interesu je brojnih zainteresiranih strana, koje su prepoznale potrebu sudjelovanja u procesu lokalnog akcijskog planiranja:

- **Lokalna samouprava** - uloga: uspostava adekvatnog poslovnog ambijenta za ulaganje i razvitak poduzetništva, prilagodba lokalnih usluga u funkciji bržeg zapošljavanja (dječji vrtići i obdaništa, bolji transport...), integracija politike zapošljavanja u sve politike razvitka na lokalnoj razini, ustupanje prostora za nove inovativne programe npr. tehnološki parkovi, inkubatori, centri za trening.

¹³ Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mjesečni statistički bilten, Nezaposlenost i zapošljavanje u jSevernobačkom okrugu, Subotica, prosinac 2020. godine.

- **Nacionalna služba za zapošljavanje** - (uloga: identificiranje značajki lokalnog tržišta rada i mogućnosti zapošljavanja, usmjeravanje sredstava za aktivne mjere politike zapošljavanja, posredovanje u zapošljavanju nezaposlenim osobama, obilazak poslodavaca, posredovanje između poduzeća i obrazovnih institucija i privatnih agencija za zapošljavanje).
- **Vijeće za zapošljavanje Grada Subotice** - uloga: koordinacija aktivnosti i uspostava mrežne suradnje svih zainteresiranih strana za provedbu akcijskog plana zapošljavanja, iniciranje izrade Lokalnog akcijskog plana zapošljavanja, implementiranje i verificiranje mjera aktivne politike zapošljavanja.
- **Regionalna razvojna agencija** - uloga: razvoj karte resursa, trasiranje pravaca razvitka i pružanje konzultantskih usluga poduzećima i novim poduzetnicima mentorska potpora početnicima u poslovanju.
- **Sindikati koji djeluju na području grada Subotice** - uloga: potpora zapošljavanju kroz razvoj sindikalne svijesti i konstruktivnu potporu procesima privatizacije glede provedbe mjera prevencije i usmjeravanje otpremnina na novo zapošljavanje; inzistiranje na društveno odgovornom i zakonitom poslovanju i unaprjeđenju kvalitete ponude poslova; predlaganje sredstava za razvitak obrazovnih programa i mjera aktivne politike zapošljavanja.
- **Udruga poduzetnika** - uloga: razvoj karte resursa, utvrđivanje potreba poduzetnika za novom radnom snagom, profil radne snage, utvrđivanje trendova gospodarskih aktivnosti.
- **Regionalna gospodarska komora** - uloga: razvoj mape resursa, utvrđivanje trendova privrednih aktivnosti.
- **Aktiv ravnatelj subotičkih osnovnih i srednjih škola** - uloga: razvoj konkurentnosti radne snage, zapošljivosti i unaprjeđenju poduzetničkih vještina i građanskog društva orijentiranog na akcije i promjene.
- **Nezaposlene osobe,**
- **Poslodavci** - uloga: kreiranje novih radnih mjesta; programi stjecanja prve radne prakse za mlade, zapošljavanje teže zapošljivih kategorija osoba (stariji od 45, žene, osobe s invaliditetom, pripravnici,), davanje informacija o budućim potrebama glede znanja, vještina i sposobnosti, definiranje standarda zanimanja i kvalifikacija.
- **OCD koje se bave osnaživanjem marginaliziranih skupina:** Roma, osoba s invaliditetom, žena, mladih, itd., (uloga: razvitak konkurentnosti radne snage, zapošljivosti i unaprjeđenju poduzetničkih vještina i građanskog društva orijentiranog na akcije i promjene).

Analiza problema zapošljavanja u Subotici

Proces lokalnog akcijskog planiranja identificirao je sljedeće probleme zapošljavanja u Subotici:

- Odljev svih kadrova;
- Neusuglašenost potreba lokalnog tržišta rada s obrazovnom upisnom politikom;
- Nedovoljna povezanost gospodarstva i obrazovanja;
- Nedostatak praktičkih znanja po završenoj školi;
- Marginalizirane skupine imaju posebne poteškoće u pozicioniranju na tržištu rada;
- Veliki broj osoba starijih od 50 godina, a koje prelaze u dugoročnu nezaposlenost, uz to nemotivirane za aktivno traženje posla i imaju zastarjela znanja i vještine;
- Nedostatak edukacije i potpore poslodavaca koji zapošljavaju osobe s invaliditetom;
- Natječaji NSZ za aktivne mjere zapošljavanja nemaju kontinuitet tijekom cijele godine, već traju određeno vrijeme;
- Na polju obrazovanja odraslih nema adekvatne zakonske regulative;
- Nedovoljna priprava početnika za samostalno vođenje poslovanja. Nedostatak mentorske potpore za početnike;

- Negativne posljedice na lokalno tržište rada ostavila je i pandemija virusa korona (KOVID 19)

Potencijali zapošljavanja na lokalnoj razini

Kao neiskorištene ili nedovoljno iskorištene lokalne mogućnosti zapošljavanja prepoznaju se sljedeći aspekti:

- Grad Subotica raspolaže infrastrukturom koja se može transformirati u objekte za obuku i prekvalifikaciju osoba s neodgovarajućom stručnom spremom;
- Zemljopisni položaj Subotice prirodno je usmjerava saradnji s Republikom Hrvatskom i Republikom Mađarskom, članicama Europske Unije, u svim oblicima i pravcima razmjene znanja, te stimuliranja partnerstava u gospodarskom i ekonomskom smislu;
- Poticaji inovacijske znanstvene poljoprivredne proizvodnje i načine prerade;
- Potpora i razvitak novih usluga i kapaciteta za zbrinjavanje starih i iznemoglih osoba kao nova rastuća grana uslužnih djelatnosti;
- Područje turizma velika razvojna mogućnost Subotice i to u sljedećim oblicima: banjski, seoski, zdravstveni, ekološki i kongresni turizam;
- Kvalitetna priprema budućih poduzetnika za posao (radionica kao interaktivni način sazrijevanja i razrade biznis ideje);
- Poticanje kvalitetnije suradnje i umrežavanja ključnih lokalnih subjekata zapošljavanja u cilju adekvatnijeg uvida u potrebe i probleme kadrova u Subotici.

SWOT ANALIZA (Najvažniji elementi)

SNAGE

- Pozitivan pristup lokalne samouprave za rješavanje problema nezaposlenosti
- Spremnost za rad nezaposlenih
- Aktivnosti poslodavaca i njihova zainteresiranost za otvaranje novih radnih mjesta u slučaju subvencioniranja istih
- Stvaranje uvjeta za privlačenje investicija

SLABOSTI

- Povećanje broja nezaposlenih starijih od 50 godina života
- Velika migracijska kretanja mladih od 18 - 35 (odlazak u inozemstvo)
- Nesrazmjer u strukturi kvalifikacija nezaposlenih i potreba gospodarstva
- Postojanje dugoročne nezaposlenosti
- Zastarjela znanja i vještine osoba

ŠANSE

- Stvaranje radnih mjesta u poljoprivrednoj proizvodnji
- Otvaranje novih radnih mjesta kod novih investitora u Slobodnoj, industrijskoj zoni
- Mogućnost obuke preko NSZ (prekvalifikacija, dokvalifikacija i obuke za tržište rada)

OPASNOSTI

- Nedostatak visokoobrazovanih kadrova
- Ekonomska migracija stanovništva

MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOSŁJAVANJA U 2021. GODINI

U 2021. godini Grad Subotica u suradnji s NSZ opredijelio se za sljedeće mjere aktivne politike zapošljavanja:

1) SUBVENCije ZA ZAPOSŁJAVANJE OSOBA IZ KATEGORIJE TEŽE ZAPOSŁJIVIH

Pravo na ostvarivanje ove mjere aktivne politike zapošljavanja imaju poslodavci iz kategorije privatnog sektora. Ciljna grupa su nezaposlene osobe s evidencije NSZ iz kategorije teže zapošljivih osobe i to:

- Mladi do 30 godina
- Osobe koja traže posao dulje od 12 mjeseci
- Osobe s invaliditetom
- Osobe starije od 50 godina
- Romi
- Žene

Ovom mjerom predviđa se jednokratna isplata subvencija u iznosu od **200.000,00 dinara**. Dani iznos subvencije uvećava se za **20%** za zapošljavanje osoba s invaliditetom, radno sposobnih korisnika socijalne pomoći, mladih u domskom smještaju, udomiteljskim obiteljima i starateljskim obiteljima i žrtvama obiteljskog nasilja i iznosi **240.000,00 dinara**.

Realizacija programa prati se 12 mjeseci.

2) SUBVENCije ZA SAMOZAPOSŁJAVANJE

Subvencija za samozapošljavanje namijenjena je nezaposlenim osobama s NSZ i imaju završenu obuku za razvitak poduzetništva.

Subvencije za samozapošljavanje dodjeljuju se nezaposlenoj osobi u jednokratnom iznosu od **250.000,00 dinara** po korisniku, odnosno od **270.000,00 dinara** po korisniku u slučaju samozapošljavanja osoba s invaliditetom radi osnivanja trgovine, zadruge ili drugog oblika poduzetništva, kao i za osnivanje gospodarskog društva ukoliko osnivač zasniva u njemu radni odnos u sferi proizvodnje, poljoprivrede, usluga i turizma.

Pravo na subvenciju može se ostvariti udruživanjem više nezaposlenih osoba osnivanjem gospodarskog društva radi samozapošljavanja, pri čemu svaka osoba pojedinačno podnosi zahtjev za samozapošljavanje i ostvaruje pravo na subvenciju od 250.000,00 dinara, odnosno 270.000,00 dinara u slučaju kada se u ulozi podnositelji zahtjeva jave osobe s invaliditetom.

Realizacija programa prati se 12 mjeseci.

3) JAVNI RADOVI – TEHNIČKA POTPORA

Grad Subotica u okviru mjere aktivne politike zapošljavanja javni radovi – tehnička potpora predviđa organiziranje javnih radova u sljedećim oblastima:

- Zaštita okoliša i prirode
- Održavanje i obnavljanje javne infrastrukture
- Socijalna zaštita i humanitarni rad

Pravo sudjelovanja u ovoj mjeri aktivne politike zapošljavanja imaju sljedeće kategorije nezaposlenih osoba:

- 1) Romi
- 2) Osobe s invaliditetom
- 3) Osobe koja traže posao dulje od 12 mjeseci
- 4) Radno sposobni korisnici novčane socijalne pomoći
- 5) Mladi do 30 godina
- 6) Osobe starija od 50 godina

Pravo sudjelovanja u ovoj mjeri imaju izvođači javnih radova s područja Grada Subotice i to:

- Javno komunalna poduzeća
- Ustanove socijalne zaštite
- Udruge građana registrirane za područja u kojima se realiziraju javni radovi.

Pravo na dodjelu sredstava za provedbu javnog rada poslodavac može ostvariti pod uvjetom da je ispunio ranije obveze i izmirio sva dugovanja prema Nacionalnoj službi za zapošljavanje i Gradu Subotici, osim za obveze čija je realizacija u tijeku.

Maksimalna duljina trajanja javnog rada je **četiri mjeseca** sukladno raspoloživim financijskim sredstvima.

Sredstva namijenjena za provedbu javnih radova koriste se za:

- **isplatu naknade za obavljen posao** osobama angažiranim temeljem ugovora o privremenim i povremenim poslovima, osobama uključenim u javne radove, u visini do **25.000,00 dinara po osobi**, na mjesečnoj razini za pun fond radnih sati, odnosno srazmjerno vremenu radnog angažiranja na mjesečnoj razini koji se uvećava za pripadajući porez i doprinose za obvezno socijalno osiguranje, a koja obuhvaća i troškove dolaska i odlaska s rada;
- **naknadu troškova provedbe javnih radova jednokratno poslodavcu** u svim područjima provedbe javnih radova u visini od:
  - ✓ 1.000,00 dinara po osobi za javne radove koji traju 1 mjesec;
  - ✓ 1.500,00 dinara po osobi za javne radove koji traju 2 mjeseca;
  - ✓ 2.000,00 dinara po osobi za javne radove koji traju 3 i 4 mjeseca;

- ✚ **naknadu troškova obuke** (u jednokratnom iznosu od 1.000,00 dinara po angažiranoj osobi koje je završilo obuku) koja se u ovisnosti od vrste i složenosti poslova može organizirati po internom programu poslodavca izvođača javnog rada ili programu obrazovne ustanove. Po svršetku obuke osobi se izdaje interna potvrda o stečenim kompetencijama ili javno priznata isprava ukoliko je obuku realizirao javno priznati organizator aktivnosti obrazovanja odraslih.

AKCIJSKI PLAN ZAPOSŁJAVANJA ZA 2021. GODINU

1. OTVARANJE NOVIH RADNIH MJESTA					
1.1. Potpora poslodavcima- sufinanciranje					
MJERA	OČEKIVANI REZULTATI	INDIKATOR USPJEŠNOSTI	NOSITELJI AKTIVNOSTI	IZVORI FINANCIRANJA	FINANCIJSKA SREDSTVA
1.1.1.Subvencije poslodavcima za zapošljavanje nezaposlenih osoba iz kategorija teže zapošljivih	Povećano zapošljavanje	Broj novih radnih mjesta žene/muškarci	NSZ Grad Subotica	Proračun RS Proračun Grada Subotice	2.500.000,00
1.2. Potpora za samozapošljavanje-sufinanciranje					
1.2.1. Subvencija za samozapošljavanje	Povećano samozapošljavanje	Broj novoosnovanih poduzeća Broj osoba koje su pokrenule vlastiti posao žene/muškarci	NSZ Grad Subotica	Proračun RS Proračun Grada Subotice	2.500.000,00
1.3. Javni radovi-tehnička potpora					
1.3.1. Javni Radovi	Nezaposlene osobe angažirane na javnom radu	Broj nezaposlenih angažiranih na javnim radovima žene/muškarci	NZS Grad Subotica	Proračun RS Proračun Grada Subotice	5.000.000,00